

skoletjenesten
PEDERSTRUP

ÅRSRAPPORT 2018

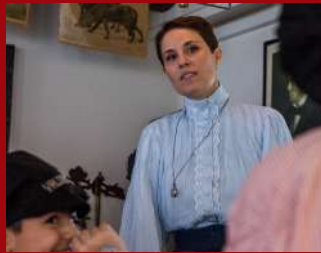

BALLERUP
KOMMUNE

Indhold

1. Skoletjenesten Pederstrup
2. Samarbejder
3. Pederstrup
4. Skoler
5. Dagtilbud
6. Hjemmeside og booking
7. 2018 i tal

Sara Kvist,
Historiker

Camilla Lindberg,
Naturvejleder

Janus Clausen,
Historiker &
Koordinator

Lisa Tornberg
Pædagog og
naturfaglig
formidler

Camilla Kaas
Jensen
Naturformidler

Samt Lotte Aabye, leder af SP

1. SKOLETJENESTEN PEDERSTRUP

Skoletjenesten Pederstrup formidler Ballerup Kommunes natur, miljø og kulturhistorie gennem levende og involverende læringsforløb til kommunens folkeskoler og dagtilbud.

I denne årsrapport samler vi op på 2018, som bl.a. har budt på spændende samarbejder, ny hjemmeside og et nyt kontorfællesskab. Året viste også værdien af forankringen i Pederstrup, hvor samarbejdet er i positiv udvikling. Endelig indeholdt året også en studietur med besøg hos skoletjenester i Odense Zoo, Ribe Vikingecenter og Esbjerg Museum, hvor erfaringer og ny inspiration blev hentet med hjem. Gennem rapporten ønsker vi at give et billede af Skoletjenesten Pederstrups (SP) arbejdsområde og bidrag til, at alle børn og unge i Ballerup Kommune bliver fortrolige med deres hjemstavns natur, miljøer, historie og kultur.

2018 i tal

I 2018 tilbød vi folkeskolerne i Ballerup Kommune 32 forskellige læringstilbud - på alle klassetrin og indenfor 10 forskellige fag.

I alt blev der afviklet **215 skoleforløb** med over **4.200 elever** og **460 lærere** som deltagere.

Til dagtilbuddene tilbød vi 11 forskellige læringsforløb af en eller flere dage varighed til børn i alderen 3-6 år.

I alt blev **33 forløb** afviklet, hvor i alt **795 børn** og **89 voksne** deltog.

Faglighed

Skoletjenesten Pederstrup består af 1 naturvejleder/biolog, 2 historikere, 1 pædagog (naturformidling til dagtilbud) og 1 naturformidler (8 timer/uge til afvikling af skoleforløb).

Vi tror på, at undervisning skal være inspirerende og motiverende og gerne vække nysgerrighed og glæde ved viduen.

Vores læringstilbud er tilrettelagt med henblik på at supplere og kunne integreres i skolernes og dagtilbuddenes hverdag. Det er således målet, at alle forløb skal have et højt fagligt niveau og understøtte læreplaner og Fælles Mål.

Deltagelse i læringsforløb hos Skoletjenesten Pederstrup er gratis for folkeskoler og dagtilbud i Ballerup Kommune.

2. SAMARBEJDER

Året igennem har vi taget del i spændende samarbejder – både i forbindelse med at udvikle og afvikle nye læringstilbud.

Således er der udviklet flere nye undervisningsforløb og arrangementer i samarbejde med lærere og foreninger (se mere under *Nye undervisningstilbud*). Der er indgået en samarbejdsaftale med Grantoftegård, og vi har bidraget til lærerkurser, Ballerup Børnekulturfestival samt Høstmarkedet i Pederstrup.

Børnekulturfestivalen

Som noget nyt afholdtes i 2018 en børnekulturfestival i Ballerup Kommune. Temaet i 2018 var 'Middelalder og fantasy'. I samarbejde med Teatergruppen KLIMA deltog SP i festivalen med et læringsrollespil om middelalderens Måløv. SP deltog også i Ballerup Midts middelaldermarked i Pederstrup. I SP's 'bod' i bålhuset kunne eleverne bl.a. lære at filte og snitte. Den ene dag kunne de desuden opleve en ged blive slagtet og smage bålstegt gedekød.

Speeddating

I august deltog SP i Åben-Skole speed-

dating på rådhuset. SP's bod havde eksempler på, hvordan vi gør vores forløb sanselige samt postkort med beskrivelser af vores kommende læringstilbud. Det var en god mulighed for at møde vores brugere, og vi ser gerne at arrangementet gentages.

Kongens Jagtgilde

I slutningen af 2017 aftalte Grantoftegård, Ballerup Museum og vi i SP, at vi i fællesskab vil sætte fokus på fortællingen om renæssancens kongelige jagtgård i Ballerup. Det skal ske gennem en række aktiviteter i sommeren og efteråret 2019.

I 2018 betød det et godt samarbejde på tværs af organisationerne om idéer, formål og ressourcer. Projektet har ændret form undervejs, hvilket er et billede på, at vi stadig lærer hinanden at kende.

Høstmarkedet i 2019 planlægges med en dag i jagtgårdens og renæssancens tegn, ligesom en række læringstilbud er planlagt til både dagtilbud og skoler – skabt i samarbejde med både Ballerup Museum, Grantoftegård, lærere og pædagoger.

Samarbejde med Grantoftegård

2018 blev en ny start på samarbejdet med vores naboer på Grantoftegård. Foruden samarbejdet omkring *Kongens Jagtgilde*, udarbejdedes en samarbejdsaftale svarende til den vi i skoletjenesten har med museet.

Ønsket med samarbejdsaftalen er at initiere flere fælles aktiviteter, hvor vi hver især udnytter vores fagområder. F.eks. var det en stor hjælp at have Anders fra Grantoftegård med i to testforløb for *Kongens Jagtgilde*, ligesom han hjalp os med at slagte en ged i forbindelse med Børnekulturfestivalen.

Et andet eksempel på samarbejdet er en aftale om at gennemføre jagter med skoleklasser på Grantoftegårds jorde i 2019, samt da BSU i august bad om et udkast til etablering af skolehaver i Pederstrup, hvilket blev udarbejdet i godt samarbejde om form og indhold.

Det er vores forventning, at vi i de kommende år vil finde flere fælles snitflader, som vi vil omsætte til nye aktiviteter med fokus på bl.a. økologi, bæredygtighed og menneskets forhold til naturen.

N/T kursusdag

I september afholdte SP en kursus-eftermiddag for lærere og pædagoger med fokus på brug af *vild mad* som overgangsemne mellem børnehaven og skole. Størstedelen af deltagerne var pædagoger fra børnehaver, der efterspurgte flere natur-inspirationsdage for pædagoger i fremtiden.

Workshops

I efteråret 2017 afholdt SP to workshops med lærere fra Måløvhøj Skole og Baltorpskolen om udvikling af nye lærings-tilbud i fagene historie og natur/teknologi til mellemtrinnet.

Inspireret af Kolding Stadsarkivs arbejde med samskabelse i den Åbne Skole, blev lærerne inviteret til at fortælle om, hvad de oplever som interessant, vigtigt og svært i forhold til undervisningen i deres fag.

I 2018 testede lærerne med deres klasser de to nye læringsforløb om hhv. istiden og historiske perioders kronologi. Forløbene er efterfølgende blevet udbudt til alle skoler og taget godt imod.

3. PEDERSTRUP

Høstmarked

Høstmarkedet var igen i år et tilløbsstykke og viste, at Pederstrup har et stort potentiale som samlings- og formidlingssted.

Årets tema var, ud over økologi, eventyr. Ved bålhuset lavede vi trolde af grankogler, æbler og andet naturmateriale. Næsten 100 kogletrolde blev lavet af glade børn og voksne.

Koordinering af aktiviteter og praktiske forhold i landsbyen er noget, der stadig skal arbejdes med, hvorfor der er dialog om høstmarkedet og lignende arrangementers rammer. Vi følger det arbejde og bidrager til det arbejde.

Sommerferie

I den første uge af sommerferien inviterede Ballerup Museum børnefamilier til sommersjov i Pederstrup. SP deltog med *Vild Mad* om tirsdagen, der godt nok var lidt udfordret af det

meget tørre sommervejr – der var ikke meget vild mad tilbage i Pederstrup. Det blev dog en god dag, hvor både børn og voksne tog godt for sig af det lækre bålmad.

Dyreholdet

I 2018 har vi fortsat haft høns og bier, som er indgået i formidlingen.

I samarbejde med Ballerup Museum udrugede vi i foråret kyllinger i rugemaskine. Udrugning og klækning kunne løbende følges via webcam og små film. De nyklækkede kyllinger indgik i SP's læringsforløb *Hønsefødder og Påskeæg*, et tværfagligt forløb til historie og N/T om høns og påske.

Bistadet, som blev etableret i 2017, har nydt godt af den varme sommer, og i august kunne vi slynge den første honning fra statet. Bistadet er omdrejningspunkt for forløbet *Biernes Verden* og indgår desuden i flere andre forløb.

Nye lokaler

I foråret flyttede vi kontor. Vi byttede lokaler med Ballerup Folkedanserforening således, at deres gamle systue på Ryttergården blev vores nye kontor med 5 arbejdspladser. Trapperummet er blevet depotrum og har løst en presserende udfordring med at opbevare de mange materialer som flere aktiviteter bringer med sig.

Et godt samarbejde med foreningerne på Ryttergården gjorde, at flytningen gik smertefrit. Men det er et gammelt hus og lokalerne på Ryttergården vil således også i 2019 have vores opmærksomhed.

Som ramme for SPs arbejde er Ryttergården ideelt placeret i den gamle landsby med museum, historiske huse, dyr og natur lige uden for døren, og

de fleste af vores læringstilbud tager udgangspunkt i Pederstrup.

Dagmar flytter ind

I slutningen af 2017 stod det klart, at folkekirkerne i Ballerup-Furesø Provsti ville oprette en skoletjeneste. Efter aftale mellem provstiet og C-SIK flyttede den nye skoletjenestes medarbejder Dagmar Holm Grønlykke ind på det nye kontor på Ryttergården kort før sommerferien.

Der er tale om et fagligt kontorfællesskab; vi er to forskellige organisationer, men med mange ting til fælles. Med kontorfællesskabet har vi skabt et miljø, hvor vidensdeling og faglige kompetencer kan bringes i spil i nye sammenhænge til glæde for skolerne i Ballerup og Furesø kommuner.

4. SKOLER

En række nye tilbud er udbudt til Ballerups skoler og dagtilbud i løbet af 2018. Nogle af disse blev kun udbudt i en begrænset periode, som en del af et større projekt, imens andre også udbydes fremadrettet til skolerne.

INDSKOLINGEN

Lys og mørke - årets juleforløb

I starten sidder eleverne på gulvet og hører om, hvordan jordens rotation om egen akse er årsag til, at årstiderne skifter.

Pludselig går lyset ud, og ind kommer en nisse. Det er lysnissen med ansvar for alt lys i Pederstrup. Den er utilfreds med, at lyset er forsvundet. Heldigvis vil eleverne gerne hjælpe; de går ud for at spørge dyrene, om de ved, hvor man kan finde lys og for at undersøge, hvordan man kom igennem den mørke tid i gamle dage. Til sidst kommer eleverne frem til, at bierne kan hjælpe dem - for af bivoks kan man lave lys. Tilbage i skolestuen laver de lys og snakker om, hvordan dyr og mennesker overlever vinteren.

MELLEMTRIN

Koks i kronologien

I samarbejde med to lærere fra henholdsvis Baltorpskolen afd. Granftoften og Måløvhøj skole afd. Måløv udviklede vi i foråret et forløb om kronologi i historien. Eleverne bliver klædt i dragter fra forskellige tidsperioder og får til opgave at finde ud af, hvilken periode dragten er fra og hvilke kilder og begivenheder, der hører til deres periode. Til sidst laver eleverne et modeshow for klassen, og hjælper hinanden til at stille sig op i den rette kronologiske rækkefølge. Med sig hjem får de et billede af deres egen tidslinje.

Istidsjæger

I samarbejde med en lærer fra Måløvhøj Skole afd. Måløv, blev et forløb om istiden og de første mennesker i Danmark udviklet. Eleverne ser på spor, som gletsjerne har efterladt i landskabet omkring os, og prøver at forstå, hvordan is og vand kan ændre landets form.

Derefter cykler vi til Pederstrup, hvor eleverne får rollen som de tidligste rensdyrjægere. De undersøger, hvordan de levede og hvad de spiste. I undervisningen indgår en mammut i fuld størrelse, bygget af en 5. klasse fra Måløvhøj Skole.

Gårdboens guld

I 2018 besluttede vi os i SP for at ville eksperimentere noget mere med rollespil som didaktisk metode. Det blev bl.a. til rollespillet *Gårdboens guld*, som blev udbudt en uge i maj. Eleverne fik rollen som bønder i 1700-tallet, der skulle hjælpe bondekonen Maren med hendes gårdbo(nisse)-problemer. For at lykkes måtte eleverne opsøge nogle af de væsner, der ifølge 1700-tallets overtro og natursyn, befolkede naturen. Undervejs fandt de ud af, at væsnerne både kunne være hjælpsomme og farlige. Rollespillet blev udarbejdet i samarbejde med musiklærere og rollespilsmedarbejder Andreas Sølvhøj fra GFC Klub Syd.

Bondens skæbne

I samarbejde med Teatergruppen KLIMA udbød vi i august rollespillet *Bondens skæbne*. Eleverne fik rollen som landsbybønder i Middelalderens Måløv. I grupper skulle de tage stilling til, hvorvidt de ville lade sig fæste under herremanden, kirken eller forblive selvejende bønder. Gennem interaktion med skuespillere fra KLIMA kunne eleverne indsamle viden om middelalderens livsverden inden de traf deres valg. Afslutningsvis afslørede et lille skuespil, om eleverne havde valgt rigtigt. Rollespillet var en del af Ballerup Børnekulturfestival og bygger på en sand historie fra 1300-tallets Måløv.

UDSKOLING

Maddannelse – Kongens Jagtgilde

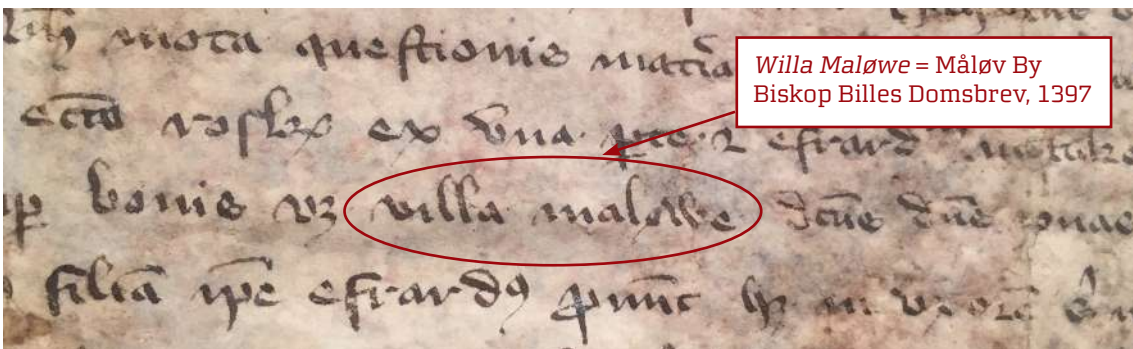
I december 2017 fik vi tilsagn om 190.000 kr. fra Undervisningsministeriet til aktiviteter i relation til projektet *Kongens Jagtgilde* under temaet "Maddannelse".

Her skal eleverne blive klogere på, hvor maden kommer fra, og hvordan vores mad- og måltidskultur har udviklet sig. Den tidligere kongelige jagtgård bliver brugt som ramme, og i efteråret afvikledes i samarbejde med Grantoftegård to testforløb med tre klasser fra Måløvhøj Skole afd. Østerhøj. Her tilberedte eleverne 13 retter

over bål med udgangspunkt i Danmarks første trykte kogebog. Kongen deltog, eleverne høstede grøntsager og overværede slagtingen af en høne. Forløbet er evalueret og justeres nu således, at det kan udbydes til alle skoler i efteråret 2019. Fagene er madkundskab og historie med udblik til natur/teknologi.

5. DAGTILBUD

Naturformidling til dagtilbud

I 2018 blev lærings- og legeforløb med en naturvidenskabelig tilgang til dagtilbud en fast del af SP. Distriktets antal af forløbsdage blev fordelt efter en fordelingsnøgle opstillet efter antallet af børn i distriktet. Her kunne alle dagtilbud benytte muligheden for naturformidling.

4 ud af 5 distrikter deltog i forløbene, og vi håber i 2019 at kunne samarbejde med det sidste distrikt om et naturprojekt i deres nærmiljø.

Forløbene er tilrettelagt således, at de følger årstidernes skiften i håb om, at det vil inspirere pædagogerne til at lave naturaktiviteter året rundt. Forløbene er desuden udformet med fokus på den nye styrkede læreplansforståelse og på at få mange læreplanstemaer i spil på samme tid.

Klatredyr i naturen: Et vintertilbud som styrkede motorikken og gav sved på panden.

Krible-Krable i vand: Et samarbejde med Naturvejlederforeningen og DR-TV

Vild mad: "Sjovere at spise planter man

selv har fundet"- Emil 5 år.

Naturapoteket: Hvilke planter kan bruges som plaster?

Jagt i gamle dage: Om Ballerups jagtgård; fortsætter ind i 2019

Forløb særligt tilpasset 0-2 årige

Som noget nyt kunne vi i 2018 tilbyde naturformidlingsforløb til de helt små børn. Forløbene er tilrettelagt efter deres legende og udforskende tilgang til verden. De bygger bl.a. på den nyeste sprogforskning, hvor børn med lidt sprog har brug for sanselige, konkrete oplevelser før decideret sproglig læring som f.eks. højtlesning.

Hønen og ægget: I samarbejde med Ellkilde Byggers venlige høns og personale

Musen i historien: Med endoskop ledte vi efter mus i alle de huller vi fandt.

Derudover blev der udbudt naturformidlingsforløb ud fra dagtilbuddenes særlige ønsker som f.eks. middelaldertema for hele distriktet, insekthoteller og fællesnaturodage for hele Skovlunde distriktet.

Booking

I 2018 var der stort pres på bookingerne i eftersommeren. I 2019 vil vi arbejde på at videreudvikle vores informationsveje og styrke dialogen med institutionerne, med særligt fokus på, at ture kan bookes året rundt.

Kursus for lærere og pædagoger

I september måned afholdte vi en kurseftermiddag for lærere og pædagoger med fokus på brug af *vild mad* som overgangsemne mellem børnehave og skole.

VELKOMMEN TIL SKOLETJENESTEN PEDERSTRUP

Læring, natur og kultur til skoler og dagtilbud i Ballerup Kommune

[Læs mere om os](#)

6. HJEMMESIDE OG BOOKING

Hjemmeside og booking

1. juni lancerede vi vores nye hjemmeside med nyt bookingsystem. Vi benyttede lejligheden til at lave nogle ændringer i den måde, som lærere og pædagoger kan booke forløb. Fremover kan der bookes til det kommende halve skoleår, og der åbnes for booking i maj og november.

Online booking er tilgængelighed

Vi har fra SPs start valgt, at skolerne skal have onlinebooking frem for den tidligere praksis med henvendelser via mails og telefon. Det letter processen ved booking for begge parter, ved f.eks. at gøre det nemmere for lærerne at vide hvilke tilbud, der er tilgængelige på hvilke datoer.

Med det nye bookingmodul er det blevet lettere at foretage og administrere bookede forløb. Samtidig er det blevet muligt at få et overblik over egne eksisterende bookinger, samt selv at aflyse eller ændre datoen for en booking indtil 10 dage før den planlagte dato.

Endelig er det blevet muligt for os automatisk at sende en huskemail til booker hhv. 10 dage og 1 dag før

forløbet afvikles. Det er vores indtryk, at dette har bidraget til, at vi i efteråret 2019 har oplevet markant færre udeblivelser og aflysninger på dagen end i de foregående år.

En ny rytme

Med den nye hjemmeside har vi valgt, at der fremover kan bookes forløb for et halvt skoleår ad gangen. Enkelte har oplevet det som mindre fleksibelt, da de laver detaljerede årsplaner i teamet omkring sommerferien.

Tidligere kunne forløb bookes i hele det kommende skoleår fra medio maj. Det betød at nogle forløb blev udsolgt mere end et år i forvejen, samt at enkelte medarbejders kalendere var fyldt lige så langt frem i tiden.

Det er vigtigt for os, at vi er en skoletjeneste, der er inspirerende, tilgængelig og åben for nye idéer. Fremadrettet vil vi blive endnu bedre til at efterkomme alles ønsker.

En ny rytme i booking af læringstilbud på en ny hjemmeside skal give flere tilbud af højere kvalitet, samt adgangen til SPs tilbud for alle.

7. 2018 I TAL

I 2018 har 4.995 børn og unge fra vuggestue til 9. klasse, samt 566 lærere og pædagoger deltaget i læringsaktiviteter. Det er små 200 flere børn end i 2017.

Folkeskoler

Der blev booket i alt 249 læringsforløb til skolerne. Heraf blev 215 gennemført som planlagt. I alt deltog 4.198 elever og 469 lærere og pædagoger.

Alle kommunens skoler har deltaget i læringsforløb med en spredning fra 4 til 33 gennemførte forløb pr. matrikel. Af de afviklede tilbud var: 44 tværfaglige, 98 naturfaglige og 73 kulturfaglige.

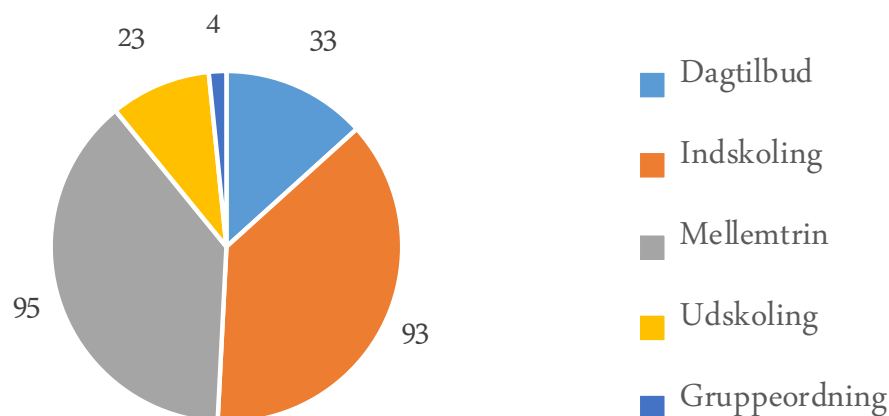
De 34 bookede, men ikke gennemførte forløb fordeler sig på udeblivelser, aflysninger pga. sygdom, samt aflysninger foretaget med kort varsel med forskellige begrundelser. I 2017 var det tal 56 og det er således lykkedes at sænke antallet af aflysninger og udeblivelser, hvilket var et højt prioriteret mål.

Dagtilbud

795 børn deltog i et naturformidlingsforløb - heraf var 134 0-2 årige. Det blev til 33 læringsforløb gennemført i 4 ud af 5 distrikter. 98 personale deltog og blev inspireret til nye aktiviteter.

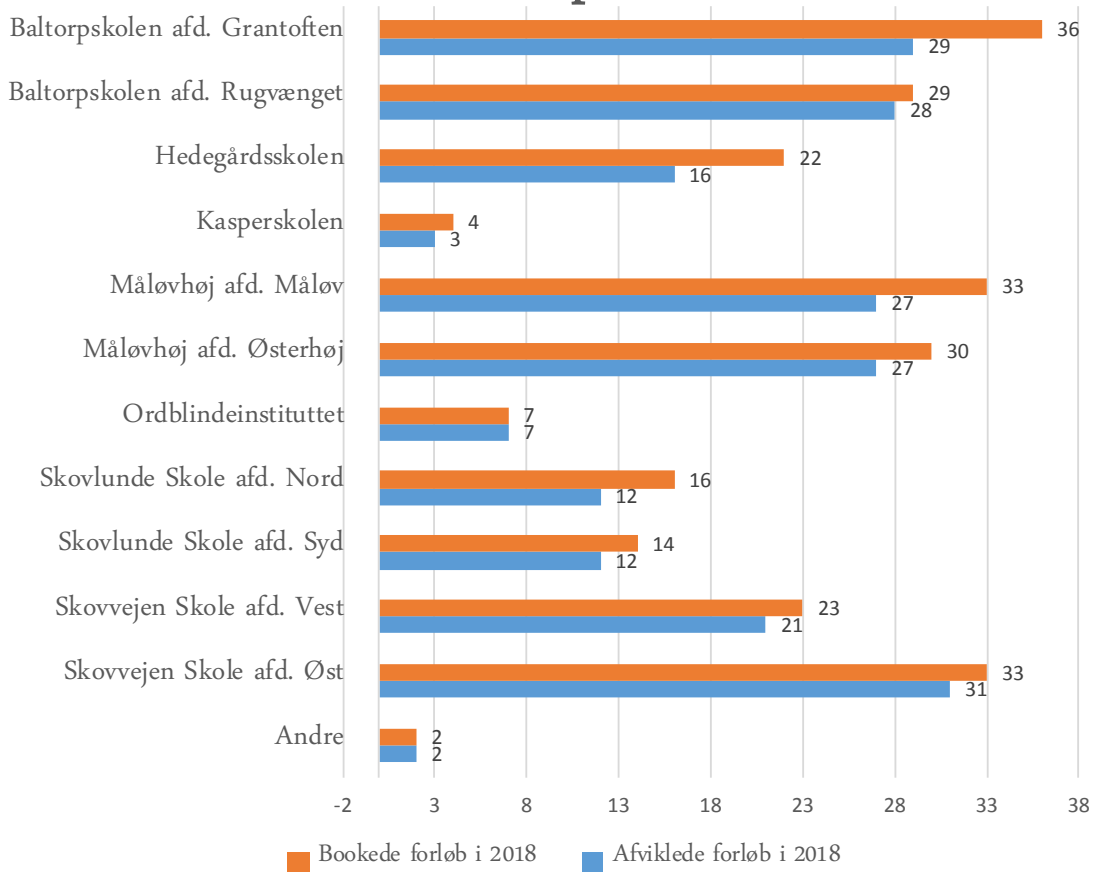
Antal afviklede forløb 2018

fordelt på klassetrin

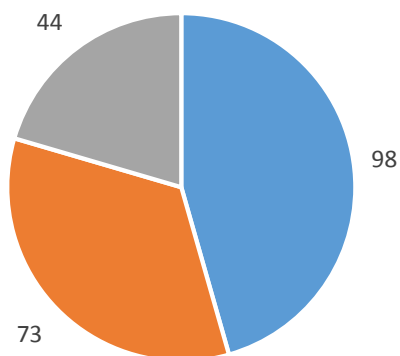
Hvilke skoler besøgte Skoletjenesten

Pederstrup i 2018

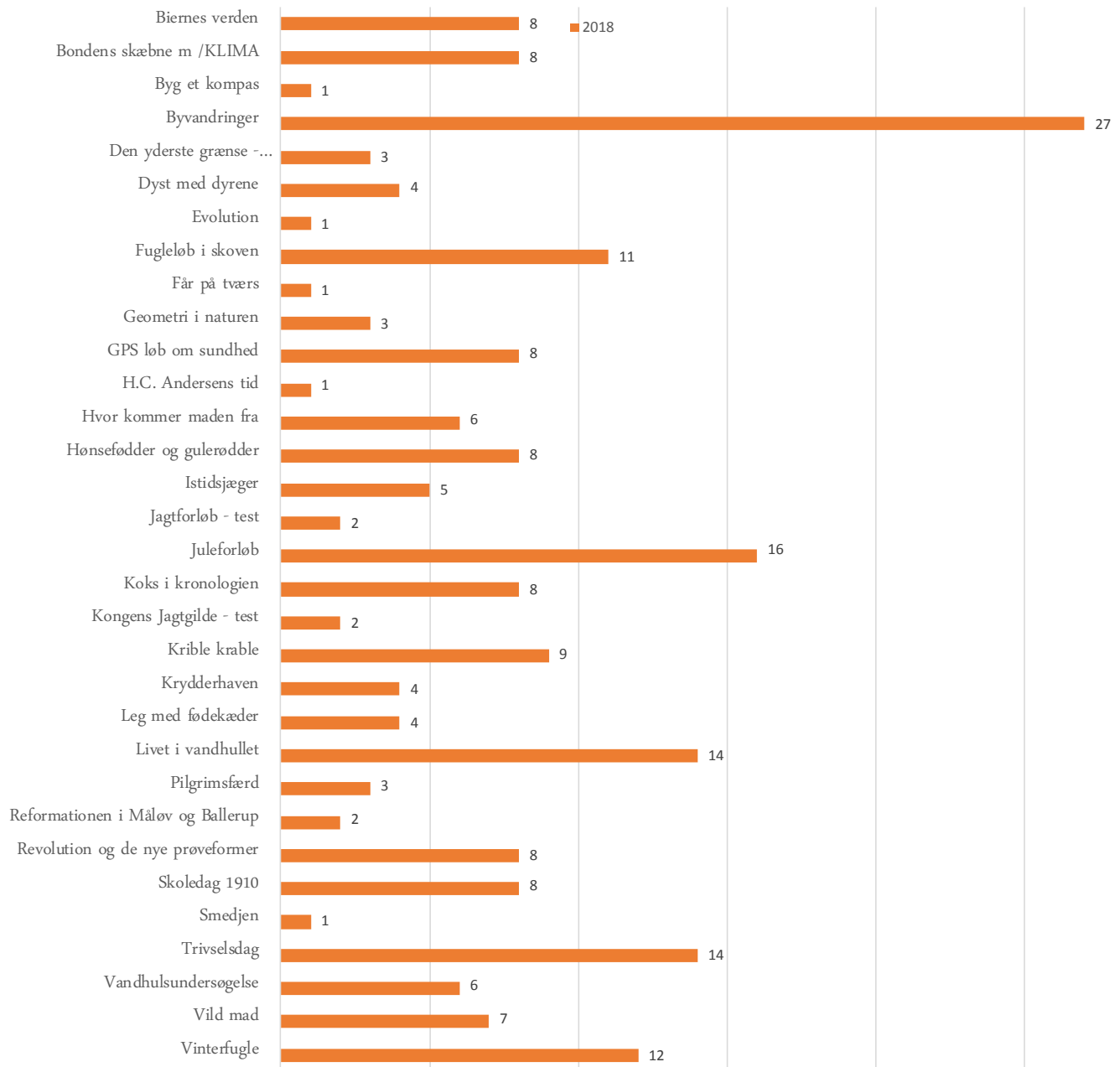
Afviklede forløb fordelt på faggrupper

■ Naturfaglig ■ Kulturfaglige ■ Tværfaglige

Hvad bookedede skolerne i 2018?

Antal afviklede forløb fordelt på tilbud

**BALLERUP
KOMMUNE**